

מרכז המידע והידע הלאומי למערכה בקורונה
מסמך מספר 68

כיצד מפעילות מדינות אסיה את מערכות החינוך שלהן?

עיקרי הדברים

1. מדינות אסיה מחזירות את מוסדות החינוך בהן לפעילות לפי העקרונות הבאים:

א. **חזרה הדרגתית של מערכת החינוך, לפי תיעדוף - תחילה החינוך המיוחד, תלמידים הנבחרים במבחני הבגרות והגיל הרך.** חזרה של כל שכבת גיל מותנת בשמירה על כללי הריחוק וההיגיינה. החזרת כל שכבה נעשית רק לאחר שהחזרת השכבה הקודמת הוכיחה את הצלחתה ולא ניכרת עלייה במקרי ההדבקה.

ב. **תנאים מאפשרים לצמצום ההדבקה בקרב התלמידים:**

1) **ישובים שבהם עקומת התפשטות הנגיף השתפרה משמעותית** והסיכוי להידבקות פחת.

2) **יכולת לשמר מרחק מספק בין תלמידים -** בכיתות, בחללים המשותפים ובכניסות לבית הספר.

3) **ניהול ותפעול מערך הסעות ייעודי לתלמידים,** המאפשר לשמור על כללי הריחוק החברתי.

ג. **מדיניות היגיינה ומיגון מחמירה -** הקפדה על **בדיקת חום** לתלמידים מדי יום, דרישה לעטות **מסכות**, פתיחת חלונות והקפדה יתרה על **כללי היגיינה ושטיפת ידיים**.

2. עד לחזרה ללמידה פרונטלית, פועלים במדינות אסיה לטיוב הלמידה המקוונת:

א. ביפן ובסינגפור מחולקים מחשבים, נתבים וטאבלטים לתלמידים שאין ברשותם תשתית ללמידה מקוונת. **מערכת השעות של הלמידה המקוונת מותאמת כדי לאפשר למספר ילדים במשפחה ללמוד באמצעות מחשב אחד.**

ב. **הכשרת מורים ללמידה המקוונת**, הכוללת מיומנויות שימוש בפלטפורמות השונות - ZOOM, Google classroom, Google hangouts - **ובחינת שיטות לימוד חדשות** אשר להן יתרונות רבים בלמידה מרחוק, כגון "כיתה הפוכה" (למידה עצמאית ותרגול משותף) ו"פרויקטי מחקר".

ג. **ליווי אישי וסדיר של התלמידים וההורים על ידי המורים**, בתחילת הדרך ובמהלכה, כולל התאמה של מערכת השעות של התלמיד, שיחות אישיות עם התלמיד ובדיקת נוכחות.

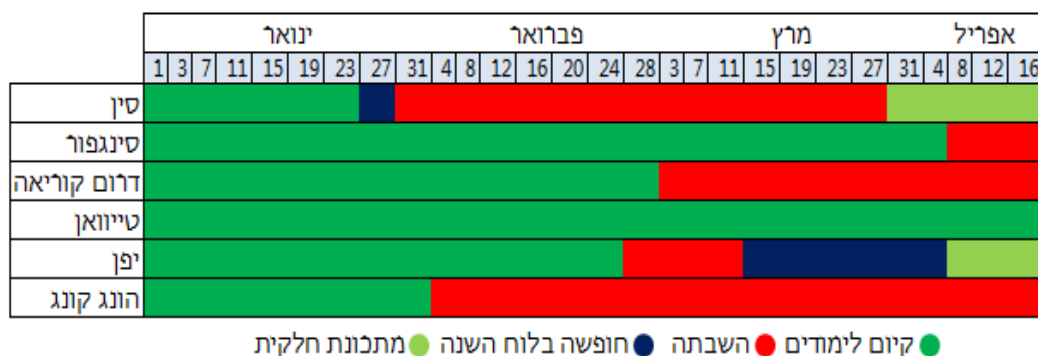
רקע

1. **מוסדות החינוך עלולים להוות מוקד להדבקה**, מאחר שמתכנסים בהם ילדים ובני נוער רבים על בסיס יומי. כחלק מהמאמץ לצמצם ככל הניתן את מספר הנדבקים **הושבתו מוסדות החינוך בכל הגילים ברוב מדינות העולם ובפרט באסיה**.

2. בעקבות ההשבתה עלה הצורך **לשמור על רצף לימודים מרחוק, ובמדינות רבות החלו לקיים למידה מקוונת**. למרות הניסיון לאפשר למידה כזו, ישנם פערים תשתיתיים (מחשוביים ואחרים) ברבות מהמדינות.

3. עם הירידה במספר הנדבקים החדשים במדינות שונות עולה השאלה על **אופן החזרה לשגרה במערכות החינוך בהן**. במסמך זה נסקור את מצב מערכות החינוך לפני פרוץ המגפה, בראי החזרה לשגרה. נוסף על כך, נפרט על ההשבתה, על ההשפעה של הסגר על הלמידה ועל החזרה לשגרה במדינות הבאות: **סין, סינגפור, הונג קונג, דרום קוריאה, יפן וטאיוואן**.

4. להלן סיכום תאריכי ההשבתה והחזרה לפעילות פרונטלית של מערכות החינוך במדינות הנבחרות:

מערכת החינוך באסיה לפני פרוץ המגפה

1. מערכות החינוך במדינות אסיה נחשבות **מהמובילות בעולם** במדדים שונים, על אף **הצפיפות בכיתות** (25-40 תלמידים בכיתה).
2. מערכת החינוך **בסין** מונה 280 מיליון תלמידים והיא נחשבת מהמובילות בעולם. **במוסדות חינוך רבים במדינה יש הסעדה ולינה משותפת.**
3. מערכת החינוך **בסינגפור** גם היא מהמוצלחות בעולם, אף שכיתות הלימוד נחשבות צפופות. **בבתי הספר היסודיים לומדים בממוצע 29 תלמידים בכיתה, ובבתי הספר העל-תיכוניים יש כ-34 תלמידים בכיתה בממוצע.**
4. מערכת החינוך **בהונג קונג** אומנם מדורגת גבוה בקטגוריות שונות במדד ה-OECD, אך במדד PISA - הן בקטגוריית הנוכחות והן בקטגוריית איכות הלימוד הלימודית - היא מדורגת נמוך, מה שנובע בין היתר מצפיפות הכיתות. מערכת החינוך בהונג קונג מתחלקת למספר תתי-סוגים ובהם מערכות חינוך של המדינה, הנתמכות על ידה, ומסגרות פרטיות (חלקן בינ"ל) שבחלקן קיימים שירותי הסעדה והיסעים.
5. מערכת החינוך **בדרום קוריאה** נחשבת אחת הטובות והתובעניות בעולם, והתלמידים מבליים שעות ארוכות הן בבית הספר והן בלימוד במסגרות חיצוניות, נוסף על שעות הלימודים הרשמיות. זאת, חרף העובדה שכיתות הלימוד נחשבות צפופות ביחס לממוצע ה-OECD: **כ-23 תלמידים בכיתה בממוצע בבתי הספר היסודיים וכ-27 בממוצע בעל-יסודיים.** בתיכונים ישנה הקפדה על ניקיון והיגיינה בשגרה, והתלמידים אחראים על הניקיון היומי של בית הספר כולו. בשל שעות הלימודים הארוכות בבתי הספר העל-יסודיים (8:00 עד 21:00) **התלמידים אוכלים בקפיטריה בבית הספר בכלים רב-פעמיים, הנשטפים ומחוטאים מייד לאחר כל ארוחה.**

6. החינוך **ביפן** הוא ערך חשוב ביותר. החינוך היפני הישגי מאוד ומדורג בצמרת מבחני PISA בין מדינות ה-OECD מדי שנה. **מספר התלמידים המקסימלי בכיתה הוא 40, אך הממוצע הוא 20-30 ובהרבה מבתי הספר הכיתות מיועדות להכיל 40-50 תלמידים.** ערכים כמו שימור הטבע ומודעות לסביבה נלמדים במסגרות החינוך היסודיות, וכחלק מכך **חינוך להיגיינה.** כמו כן, ברוב המסגרות התלמידים אחראים על ניקיון בית הספר והכיתה, ובית הספר עצמו אינו מעסיק מנקים. בשל כך, **לתלמידים מודעות רבה יותר להיגיינה ולשמירה על הניקיון.** במסגרות החינוך אשר תחת חוק חינוך חובה ובבתי ספר ערב תיכוניים יש **ארוחת צוהריים משותפת לכל הנמצאים במסגרת - מורים ותלמידים כאחד - אשר לרוב נאכלת בכיתה.** הארוחות מסופקות באמצעות בישול מקומי בבתי הספר או על ידי קייטרינג. האוכל מוגש על ידי תלמידים הלובשים חלוק מתאים ועוטים מסכה.

השפעת הסגר על מערכת החינוך

1. **מערכת החינוך ברוב המדינות הושבתה כמעט במלואה במהלך הסגר, לפרק זמן שנע משבועיים ועד שלושה חודשים ויותר. זאת, עם החרגות לגנים, לגיל הרך ובחינוך המיוחד.**

א. **סין - השבתה מלאה של כל מערכת החינוך, הכוללת כ-280 מיליון ילדים.**

ב. **יפן - הקדמה של חופשת האביב מ-15 במרס לסוף פברואר. ב-17 באפריל נכנסה יפן למצב חירום לאומי והוחלט על סגירת כל בתי הספר.**

ג. **סינגפור - ב-7 באפריל, כשבועיים לאחר הטלת האיסור על כינוסים הכוללים יותר מעשרה אנשים, סגרו את כל מוסדות החינוך. הגנים המשיכו לפעול במתכונת מצומצמת למען ילדים ששני הוריהם עובדים חיוניים ואינם יכולים לטפל בהם.**

ד. **הונג קונג - ב-3 בפברואר הושבתה מערכת החינוך כולה.**

ה. **דרום קוריאה - השבתה מלאה. הלימודים היו אמורים להתחדש במרס, לאחר חופשת האביב, אך הושבתו עד 6 באפריל. נכון ל-24 באפריל עוד לא חזרו ללימודים בכיתות הפיזיות אלא ללימודים מקוונים בלבד.**

ו. **טאיוואן - חופשת החורף הוארכה בשבועיים ולאחר מכן חזרו כל מוסדות החינוך לפעילות במתכונת מלאה.**

2. **מוסדות הלימוד הגבוהים חזרו ללימודים מקוונים במרבית המדינות לאחר חופשת הסמסטר:**

א. **יפן - רוב האוניברסיטאות לא חזרו לפעילות פיזית לאחר חופשת הסמסטר ועברו ללמידה מקוונת. חלקן המשיכו בפעילות מחקרית חלקית, כדי שלא**

להרוס כליל את המחקר, תוך הקפדה על מרחקים ומיגון. **סטודנטים לא פונו מן המעונות, אך הומלץ להם לחזור לביתם.**

ב. **דרום קוריאה - בחינות הכניסה לאוניברסיטאות (CSAT) נדחו** בשבועיים, מ-19 בנובמבר ל-3 בדצמבר. הסמסטר הנוכחי במוסדות ההשכלה הגבוהה נפתח **בלמידה מקוונת.**

ג. **הונג קונג - ישנה למידה מקוונת** (בדומה לבתי הספר, כפי שיורחב בהמשך), ונראה שלפי שעה דוחים את מועד החזרה של הלמידה הפרונטלית.

ד. **טאיוואן - בספרייה הלאומית מתאפשר לימוד עצמי לקראת מבחני הקבלה למכללות ולאוניברסיטאות.** כל תלמיד שנכנס נרשם במערכת **המגבילה את מספר התלמידים הנמצאים** בחדרי

הלימוד. נשמרים כללי ההיגיינה, כולל **בדיקת חום גוף בכניסה, מחיצות המפרידות בין התלמידים ועטיית מסכות.** ישנם עובדים שתפקידם להקפיד שכללים אלו נשמרים.

3. **מוסדות החינוך המיוחד -** בחלק מהמדינות ננקט יחס שונה למוסדות אלה, הן בגלל הקושי בלמידה מרחוק והן בזכות הכיתות הקטנות המאפשרות זאת:

א. **יפן -** בעוד בתי הספר הרגילים נסגרו לחלוטין, **החינוך המיוחד ממשיך לפעול בחלק מהמחוזות;** בחלקם ללא שיעורים פרונטליים. המדינה מספקת מימון לרכישת אוטובוסים נוספים למערך ההסעות של בתי הספר,

כדי לוודא הגעה בטוחה ולסייע בפיזור ואיסוף התלמידים, וכן להקטין את מספר התלמידים בכל אוטובוס.

ב. **דרום קוריהא** - כמו שאר מערכת החינוך, גם **תלמידי החינוך המיוחד צפויים לשוב ללמידה מקוונת** בשלב זה, המותאמת לצרכיהם: **תלמידים בעלי לקויות ראייה ושמיעה ילמדו באמצעים מותאמים** (סרטונים מונגשים באמצעות כתוביות ותרגום לשפת הסימנים, ספרים בכתב ברייל). **תלמידים בעלי מוגבלות שכלית-התפתחותית יזכו להוראה מקוונת ולביקורי בית מצד צוותי ההוראה**, תוך שמירה על מיגון מתאים והתחשבות בצורכי התלמיד. כמו כן, מכון החינוך הלאומי הקים אתרים מיוחדים ומערך טלפוני התומך במורי החינוך המיוחד.

4. **למידה מקוונת** - חלק מהמדינות התגברו על הפערים הנוגעים ללמידה המקוונת והן מנצלות את התקופה **כהזדמנות להטמיע שינויים במדיניות החינוך, ואחרות מתקשות בהטמעה הטכנולוגית, בגלל הכשרה לקויה של המורים ללמידה וירטואלית ומחסור בפלטפורמות מתאימות ובמחשבים לתלמידים רבים**. כדי להתגבר על המחסור במחשבים, בחלק מהמדינות **משדרים תכנים לימודיים בערוצי הטלוויזיה**. כך:

א. **סין** - **המורים מלמדים מהבית** בבתי ספר שבהם עדיין לא חזרו לשגרה, בין שבאמצעות **שידורים מקוונים** ובין שבאמצעות **שיעורים מוקלטים מראש**. כמו כן, **משודרים בטלוויזיה תכנים לימודיים במשך כל שעות היממה** (מערכת השעות מפורסמת באינטרנט). סגירת בתי הספר והמעבר ללמידה מקוונת הובילו לפערים אצל תלמידים שאין להם חיבור לאינטרנט ומכשור מתאים (טלפונים חכמים, מחשבים), בפרט באזורים כפריים.

ב. **יפן - המדינה אינה ערוכה כעת באופן מלא ללימוד מקוון.** עד אמצע מרס תכננה יפן לפתוח את שנת הלימודים כרגיל, וכעת היא מפנה לכך משאבים רבים. כרגע בעיקר **האוניברסיטאות לומדות באופן מקוון.** אין שימוש בפלטפורמות קבועות בשלב זה.

ג. **דרום קוריאה -** לאחר דחיית החזרה מחופשת האביב, הודיעה על **חזרה הדרגתית ללמידה מקוונת:** תחילה כיתות ט'-י"ב, לאחר מכן כיתות ז'-ח' וכן הלאה, ללא כניסה של הגנים והחינוך לגיל הרך ללמידה המקוונת. כמו כן, **משרד החינוך ניצל את הלמידה המקוונת כהזדמנות לבסס מודלים חינוכיים חדשניים:** למידה מוכוונת פרויקטים, מודל "כיתה הפוכה" (לימוד עצמי ותרגול משותף) ושילוב הוראה מקוונת לצד הוראה א-סינכרונית (offline). נוסף על כך, משרד החינוך הקוריאני מבסס את הלמידה מרחוק גם על **שידורי הטלויזיה החינוכית הקוריאנית,** כולל הנגשה לשפות זרות לאוכלוסיות שאינן דוברות קוריאנית. בתי ספר מקצועיים מתמקדים בשלב זה בלימודי תאוריה מקוונים, וההכשרה המקצועית תחודש עם שיבת מערכת החינוך לסדרה. כדי למנוע פערים לימודיים, **יקוזזו ימי ההשבתה עם ימי החופשה והחגים העתידיים בבתי הספר.**

ד. **סינגפור -** בתחילת אפריל התחילו מתכונת של יום לימודים מקוון אחד בשבוע, ולאחר ביטול הלימודים הפיזיים **עברו ללמידה מקוונת מלאה.** אומנם בהתחלה היו חששות בשל פרצות אבטחה ב-ZOOM, אך לאחר הוספת אמצעי ביטחון המשיכו במתכונת מקוונת מלאה. כיוון שלא לכל בן בית יש מחשב אישי, **כל תלמיד מתבקש להשתמש במחשב לא יותר משעתיים ביום** בתוכנות כמו ZOOM ו-Google meet. יתר הלמידה נעשית **באמצעות תרגול של חומרים מודפסים או באמצעות טלפונים חכמים.** מדריכים את ההורים כיצד לחלק את זמן המחשב בין הילדים ולדאוג לכך

שיבצעו את המשימות. **בתי הספר קיבלו מהממשלה מחשבים, נתבים ודונגלים** בעבור בתים שבהם אין מחשב אישי או חיבור לאינטרנט, וההורים מחזמנים לקבל את הציוד הנדרש. ההוראה והלמידה נעשות באמצעות מערכת של משרד החינוך הנקראת SLS (Student Learning Space). פלטפורמה זו הופעלה כבר בשנת 2018 והתלמידים משתמשים בה בשגרה ללמידה מותאמת אישית.

ה. **הונג קונג - הלמידה המקוונת בבתי הספר כללה לו"ז מובנה ורציף הכולל גם שיעורי מוזיקה וספורט**, באמצעות תוכנות המאפשרות שיחות ועידה - videoconferencing, Google Classroom, Google hangouts. על פי דיווחי התקשורת, האזרחים מבטאים יחס חיובי לתצורת הלימודים הזו (לצד ביקורת על אורח החיים שההורים צריכים לסגל כאשר ילדיהם לומדים מהבית, שהופנתה בעיקר על ידי הורים שעובדים מהבית). קיימת **למידה מקוונת גם בגני הילדים**, וברוב הכתבות היא מוצגת על ידי האזרחים **כלא אפקטיבית וככזו שאינה תואמת לגיל הרך** (בעיקר בהיבטי הקשב המופנה לשיחה ולא לבית עצמו; חוסר הרצון של הילדים לשמר רכיבים של המסגרת דוגמת תלבושת אחידה וכד').

חזרה לפעילות לאחר הסגר

1. **למעט טאיוואן, אין מדינה שבה חזרו בצורה מלאה להפעלת מערכת החינוך**. נכון ל-24 באפריל, סין נמצאת בשלבים של חזרה הדרגתית לפעילות במערכת החינוך, לפי שילוב של כמה פרמטרים: **התמודדות עם הנגיף והתייצבות התפשטותו, צפיפות בכיתות, יכולת הגעה עצמאית לבתי הספר והצלחת הלמידה המקוונת**.

2. זמני החזרה והתנאים שבהם תלויה החזרה:

א. **טאיוואן** - בתי הספר **נפתחו במתכונת רגילה כמעט** (פרט לאמצעי מיגון והיגיינה חדשים, שעליהם יפורט בהמשך המסמך) לאחר חופשת החורף, שהוארכה לשבועיים.

ב. **סין** - לחזרה ההדרגתית של התלמידים למוסדות החינוך ישנם כמה עקרונות מנחים:

1) **תלמידים "חיוניים" ובוגרים תחילה** - חזרת התלמידים נעשית באופן מדורג. **ניתנת קדימות לחזרה ללימודים של תלמידים הנדרשים לעבור בחודשים הקרובים מבחני גמר חשובים**, בין שבתיכון ובין שבחטיבת הביניים. כמו כן, נראה כי מתן הקדימות לתלמידים מהשכבות הגבוהות נובע מתוך מחשבה שהם חסינים יותר גופנית.

2) מועדי הפתיחה המחודשת של מוסדות החינוך ברחבי סין **משתנים בהתאם למצב התפשטות הנגיף במחוז שבו הם נמצאים**. במחוזות מרוחקים, שאינם מיושבים בצפיפות ואשר בהם התפשטות הנגיף התמתנה, נפתחו בתי הספר כבר באמצע מרס. **מנגד, לא חזרו ללימודים בערים צפופות ומרכזיות שבהן עדיין יש חשש להתפרצות מחודשת של הנגיף** (שנגחאי, בייג'ינג), ובחלקן קבעו את מועד החזרה סביב ראשית מאי.

ג. **יפן - ב-19 באפריל הודיעה המדינה על סגירת כל בתי הספר עד להודעה חדשה**, כחלק מהכניסה למצב חירום. בתחילת אפריל, לאחר חופשת האביב ולפני ההכרזה על מצב החירום, **פרסם משרד החינוך ביפן תקנות אשר רק בתי הספר העומדים בהן יוכלו לחזור לשגרה**.

המדינה חולקה לאזורים – A (מספר חולי הקורונה המאובחנים בעלייה), B (אזורים שבהם אין חולי קורונה מאובחנים) ו-C (אזורי ביניים, שבהם כמה מקרים של חולים מאובחנים). באזורים B-C הומלץ לפתוח את בתי הספר תוך שמירה על ההנחיות למניעת הדבקה, ובאזור A כל מחוז החליט על פי שיקול דעתו בנוגע לסגירה. באזור A, אם ניתן להפחית את גורמי הסכנה (נסיעה ברכב פרטי בלבד, צמצום כיתות ועוד), ניתן להשאיר את מוסדות הלימוד פתוחים בכפוף לעמידה בהנחיות לבתי הספר באזורים B-C וכן בהנחיות המיוחדות לאזור A. חשוב להדגיש כי הרשויות ביפן נתנו הנחיות כלליות והחלטה על הגדרת אזור C ניתנה לראשי המחוזות. **כ-38% בלבד מבתי הספר עמדו בנהלים ופתחו את בתי הספר.**

ד. **סינגפור** - נמצאת בשלב של החרפת ההסגר ואין כרגע נתונים על התכנון לחזרה לשגרה.

ה. **הונג קונג** - הסגר ממשך ואין צפי לחזרת הפעלת מערכת החינוך.

ו. **דרום קוריאה** - בשלב זה אין צפי לחזרת בתי הספר להוראה פרונטלית אלא **להמשך למידה מקוונת בלבד**. עם זאת, משרד החינוך ציין (31 במרס) כי החלטה על חידוש הפעילות בגני הילדים והמסגרות לגיל הרך תתבסס על חוות דעת המשקללת את מידת הפגיעה בהתפתחות הילדים, מידת הסיכון בתוכנית הלימודים ומידת השליטה בתפוצת המגפה. ההחלטה אינה חייבת להתקבל ברמה ארצית, **וייתכן שמוסדות החינוך במחוזות בטוחים יותר ישובו לפעילות לפני מחוזות אחרים.**

נהלים בבתי הספר לאחר החזרה ללימודים

1. סין - ניכרת הקפדה מחמירה על כללי היגיינה בבתי הספר:

א. **תלמידים עוברים בדיקות חום בכניסה לבית הספר** באמצעות מכשירים למדידת חום מרחוק או דימות תרמי. תלמיד הסובל מחום גבוה נשלח ישירות לרופא באזור מבודד. לפעמים **מפצלים את התלמידים בין כמה כניסות**, כדי למנוע עומס.

ב. הכיתות, חדרי האוכל וחדרי השינה בבתי הספר **מחוטאים על בסיס קבוע**.

ג. בתוך בית הספר **נדרשים תלמידים לעטות מסכות, לשמור מרחק זה מזה, להימנע מהתקהלויות, ללכת במסלולים מסוימים שנקבעו מראש ולעבור שיעורים ותרגולים ייעודיים**.

ד. **נפתחו כיתות חדשות בכל שכבה כדי לצמצם את מספר התלמידים בכל כיתה**. נוסף על כך, שולחים את התלמידים לביתם בשעות שונות.

ה. **הסעדת התלמידים מותאמת** - חלוקת התלמידים לשעות שונות, סימון מקומות קבועים, חלוקת מזון אישית.

ו. **הסעות ייעודיות** אוספות את התלמידים מביתם לבית הספר כדי למנוע הדבקת התלמידים במרחב הציבורי.

ז. לפני החזרה לשגרה **המורים מתרגלים את חזרת תלמידים לבתי הספר**, כדי לאתר פערים הדורשים מענה.

2. **טאיוואן** - בתי הספר שומרים על כללי היגיינה הכוללים חיטוי ידיים, **עטיית מסכות** והפרדה בין הילדים בשעת האוכל באמצעות מחיצת פלסטיק. נוסף על

כך, התלמידים מודדים את חום גופם (בעזרת ההורים) ומדווחים על הנתון
מדי יום למורה. אמצעי הגנה אלו מיושמים כבר מפברואר.

3. יפן - בבתי הספר אשר התאפשרה בהם החזרה לשגרה במשך שבועיים לאחר
חופשת האביב חלו הנהלים הבאים:

- א. ריחוק בין באי בית הספר (תלמידים ומורים).
- ב. איסור על התקהלויות בתחומי בית הספר.
- ג. בדיקת חום ותשאול בנוגע לתסמינים בכל יום לפני ההגעה ללימודים.
תלמיד שאין באפשרותו להיבדק בבית יגיע למרפאה הבית-ספרית ולא יבוא
במגע עם חבריו או יגיע לכיתה לפני כן.
- ד. עטיית מסכה - מדובר בהמלצה, ההופכת לתנאי מחייב אך אם אין
אפשרות לשמור על מרחק.
- ה. שטיפת ידיים לפני ארוחות.
- ו. חיטוי בית הספר לפני פתיחת הלימודים.
- ז. פתיחת חלונות בכל הפסקה, משני כיווני אוויר לפחות.

ח. **אבחון חולה יגרור שליחת אנשים שבאו איתו למגע לבידוד וסגירה זמנית של בית הספר או של כיתתו, על פי שיקול דעת המחוז.**

ט. **אם אזור מוסד הלימודים חווה התפרצות קורונה, אך אין התפרצות בתוך המוסד, יש למצוא פתרון הגעה למורים ולתלמידים שאינו דרך התחבורה הציבורית, וחלוקת שעות פעילות המוסד בין השכבות השונות.**

4. **דרום קוריאה - כאמור, מערכת החינוך פועלת כעת במתכונת מקוונת בלבד. עם זאת, משרד החינוך פרסם (17 במרס) נייר עמדה המפרט מטרות ביניים ושלבים הכרחיים בעבור חזרה ללימודים:**

א. **משרד החינוך, בשיתוף משרד הבריאות והמרכז הקוריאני לבקרת מחלות (KCDC), יפיץ הנחיות למניעת זיהומים והדבקה במבני חינוך.**

ב. **אם מערכות החינוך יחזרו לפעילות, ידאגו משרד החינוך וגורמי ממשל נוספים לאספקת מסכות רפואיות ו/או מסכות כותנה לכל התלמידים.**

ג. **הנחיות לריחוק חברתי בבתי הספר יכללו רווחים מוגדלים בין שולחנות הכתיבה בכיתות, שיפור תשתיות ההסעדה בבתי הספר, הגבלת מספר התלמידים יחד במרחב הציבורי (חדרי אוכל, חצר, ספרייה), יצירת אזורים בטוחים למורים ואספקת חומרי חיטוי לידיים ולמשטחים ציבוריים.**

מקורות

סין

1. ZHONG. R. NEW YORK TIMES. (2020 MARCH 18). The Coronavirus Exposes Education's Digital Divide. <https://www.nytimes.com/2020/03/17/technology/china-schools-coronavirus.html>
2. CHINA.ORG.CN. (2020 MARCH 17). Millions of students back to school as coronavirus retreats in China. http://www.china.org.cn/china/2020-03/17/content_75823811.htm
3. Xiao, Z. Leijing, H. Qun Z. XINUHA. (2020 MARCH 30) Xinhua Headlines: Schools begin to reopen in China amid strict measures. http://www.xinhuanet.com/english/2020-03/30/c_138931813.htm

סינגפור

- 27.02.2020 הודעה לתקשורת באתר משרד החינוך הסינגפורי מתאריך <https://www.moe.gov.sg/news/press-releases/school-terms-and-holidays-for-2020>
- 15.03.2020 הצהרה לתקשורת באתר משרד החינוך הסינגפורי מתאריך <https://www.moe.gov.sg/news/press-releases/schools-and-kindergartens-to-re-open-with-enhanced-precautionary-measures>
- 19.03.2020 הצהרה לתקשורת באתר משרד החינוך הסינגפורי מתאריך <https://www.moe.gov.sg/news/press-releases/joint-moe-msf-statement-on-additional-precautionary-measures>
- 24.03.2020 הצהרה לתקשורת באתר משרד החינוך הסינגפורי מתאריך <https://www.moe.gov.sg/news/press-releases/schools-to-implement-one-day-of-home-based-learning-a-week>
- 27.03.2020 הצהרה לתקשורת באתר משרד החינוך הסינגפורי מתאריך <https://www.straitstimes.com/singapore/health/coronavirus-all-external-and-inter-school-activities-suspended-till-end-of-march>
- 6. כתבה מאתר straitstimes מתאריך 07.04.2020: Singapore schools to resume use of Zoom for home-based learning with additional safeguards in place - <https://www.straitstimes.com/singapore/education/schools-to-resume-use-of-zoom-for-home-based-learning-with-additional-safeguards>
- 7. כתבה מהמגזין האינטרנטי 'הגיע זמן חינוך' 14.04.2020: הוראה מרחוק; איך זה עובד במערכות החינוך המצטיינות בעולם? - <https://www.edunow.org.il/edunow-media-story-257762>

הונג קונג

1. כתבה מהעיתון האינטרנטי "South asia morning post" פורסמה ב-15.03.2020: For Hong Kong students with special needs, coronavirus pandemic is harming more than just education – it can make their symptoms worse - <https://www.scmp.com/news/hong-kong/education/article/3075217/students-special-needs-hong-kong-coronavirus-pandemic>
2. כתבה מהמגזין "smithsonian" פורסמה ב-09.03.2020: What Happened When Hong Kong's Schools Went Virtual to Combat the Spread of Coronavirus -

- <https://www.smithsonianmag.com/innovation/what-can-americans-learn-from-hong-kongs-unplanned-experiment-online-learning-during-coronavirus-180974331/>
3. כתבה באתר "Quarts" פורסמה ב-08.03.2020: Coronavirus didn't stop this Hong Kong school from hosting a virtual sports day - <https://qz.com/1814544/hong-kong-school-hosts-virtual-sports-day-in-wake-of-coronavirus/>
4. כתבה באתר "Quarts" פורסמה ב-18.02.2020: Dad wants to play mahjong": The struggles of remote learning in Hong Kong during coronavirus - <https://qz.com/1800725/the-struggles-of-remote-learning-in-hong-kong-amid-coronavirus/>
5. נתוני "PISA" מאתר ה-OECD שנת 2018 - <https://gpseducation.oecd.org/CountryProfile?primaryCountry=HKG&treshold=10&topic=PI>
6. מאמר מתוך "HONG KONG EDUCATION SYSTEM - LOCAL & INTERNATIONAL SCHOOLS" - <https://www.itseducation.asia/article/hong-kong-education-system>
7. כתבה מהעיתון האינטרנטי "South asia morning post" פורסמה ב-16.02.2020: Coronavirus: Hong Kong students adapt to online learning amid class suspension over pandemic - <https://www.scmp.com/news/hong-kong/education/article/3075280/coronavirus-hong-kong-students-adapt-online-learning-amid>
8. מידע על מערכת החינוך מתוך האתר הממשלתי של הונג קונג <https://www.legco.gov.hk/research-publications/english/1718in05-overall-study-hours-and-student-well-being-in-hong-kong-20180130-e.pdf>

דרום קוריאה

1. Kelly Kasulis (16.04.2020), "South Korea goes back to school, but classrooms remain empty", Al-Jazeera: <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/south-korea-school-classrooms-remain-empty-200415094228841.html>
2. Yunhap News Agency (31.03.2020), "S. Korea to begin new school year with online classes April 9 amid virus outbreak", <https://en.yna.co.kr/view/AEN20200331001453315>
3. הצהרת משרד החינוך הקוריאני (17.03.2020) <http://english.moe.go.kr/boardCnts/view.do?boardID=265&boardSeq=80295&lev=0&searchType=null&statusYN=C&page=1&s=english&m=0301&opType=N>
4. הצהרת משרד החינוך הקוריאני (31.03.2020) <http://english.moe.go.kr/boardCnts/view.do?boardID=265&boardSeq=80297&lev=0&searchType=null&statusYN=C&page=1&s=english&m=0301&opType=N>

יפן

1. מאמר ויקיפדיה על מערכת החינוך היפן: https://en.wikipedia.org/wiki/Education_in_Japan

2. היגינה ונקיון בתי הספר, כתבה מאתר BRIGHTSIDE הסוקרת את מערכת החינוך היפנית
<https://brightside.me/wonder-places/10-distinctive-features-of-the-japanese-education-system-that-made-this-nation-the-envy-of-the-world-214655/>
3. מאמר על ייחודיות החינוך היפני, Cornelius Phanthanh, יולי
<https://gogonihon.com/en/blog/learn-about-the-japanese-education-system/2018>
4. צפיפות הכיתות
סטטיסטיקה מאת משרד החינוך היפני, 2005, עמ' 21-22
https://www.mext.go.jp/b_menu/shingi/chousa/shotou/029/shiryo/05061001/sankou002.pdf
5. https://www.mext.go.jp/b_menu/shingi/chousa/kokusai/002/shiryou/020801ej.htm

טאיוואן -

1. כך טייוואן מצליחה להפעיל את בתי הספר תוך כדי המגיפה, כלכליסט, 12/04/2020
<https://www.calcalist.co.il/world/articles/0,7340,L-3807617,00.html>
2. ג'ואו יוקסואן לי גח'נג, 國圖：「實名制」進出控管, 自修室擠238人惹議 (12/4/20),
LINE TODAY,
<https://today.line.me/tw/pc/article/%E8%87%AA%E4%BF%AE%E5%AE%A4%E6%93%A0238%E4%BA%BA%E6%83%B9%E8%AD%B0+%E5%9C%8B%E5%9C%96%E5%AF%A6%E5%90%8D%E5%88%B6%E6%8E%A7%E7%AE%A1-y9m3JG>